

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

7/57465
610,69

Sayı : 72252440-610-[2014-256]-1701
Konu : Yazılı Soru Önergesi

16.07.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.12.2014 tarihli ve 43452547-120.00-207252 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın M.Sezgin TANRIKULU'nun 7/57465 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin olarak Bakanlığımız değerlendirmelerine aşağıda yer verilmektedir.

Bilindiği üzere, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde işverenlerin elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, **kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli** ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır. 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesinin (d) fıkrasında ise 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre engelli ve eski hükümlülerin istihdamında Maliye Bakanlığının vizesinin hariç tutulduğu belirtilmektedir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesinde;

“Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3’ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurtdışı teşkilat hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır.

Engelliler için sınavlar, ilk defa Devlet memuru olarak atanacaklar için açılan sınavlardan ayrı zamanlı olarak, engelli kontenjanı açığı bulunduğu sürece engel grupları ve eğitim durumları itibarıyla sınav sorusu hazırlanmak ve ulaşılabirliklerini sağlamak suretiyle merkezi olarak yapılır veya yaptırılır.

Engelli personel çalıştırma yükümlüğünün yerine getirilmesinin takip ve denetimi ile engellilerin Devlet memurluğuna yerleştirilmesinden Devlet Personel Başkanlığı sorumludur. Engelli açığı bulunan kamu kurum ve kuruluşları bir sonraki yıl için alım yapacakları engellilere ilişkin taleplerini her yılın Ekim ayının sonuna kadar Devlet Personel Başkanlığına bildirmek zorundadır. Devlet Personel Başkanlığı kurum ve kuruluşların bildirimini üzerine, engelli kontenjanlarına yerleştirme yapabilir veya yaptırabilir.

Engellilerin memurluğa alınma şartlarına, merkezi sınav ve yerleştirmenin yapılmasına, eğitim durumu ve engel grupları dikkate alınarak kura usulü ile yapılacak yerleştirmelere, engellilerin görevlerini yürütmelerinde hangi yardımcı araç ve gereçlerin kurumlarınca temin edileceğine, kamu kurum ve kuruluşlarınca engelli personel istihdamı ile ilgili istatistiksel verilerin bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Özürlüler İdaresi Başkanlığının görüşü alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çerçevesinde hazırlanan 2/1/2014 tarihli ve 2014/5780 sayılı Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinde kamu kurum ve kuruluşlarının bir sonraki yıl için engelli memur alımı yapacakları münhal kadrolarını; Devlet Personel Başkanlığının internet sitesindeki “DPB e-Uygulama” kısmında yer alan bilgi alanlarını Nitelik-Kod Kılavuzu ile Başkanlığın öngördüğü koşullara göre tam ve eksiksiz

olarak doldurmak suretiyle, ilgili yılın Ekim ayı sonuna kadar elektronik ortamda Başkanlığa bildirecekleri, bildirim yapılan ve anılan Başkanlıkça da uygun görülen kadrolara ilişkin cetvellerin ayrıca yazılı olarak Başkanlığa gönderecekleri hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde;

1- 657 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine göre engelli personel istihdamına ilişkin istatistiki veriler, gerekli bilgi ve belgeler Devlet Personel Başkanlığınca tutulmakta olup söz konusu personelin atamaları da Devlet Personel Başkanlığınca yapılmaktadır. Diğer taraftan, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında 657 sayılı Kanunun 53 üncü maddesine göre yapılacak engelli personel atamalarının merkezi yönetim bütçe kanununda öngörülen atama sınırlamalarına tabi olmadığı hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşları, 2015 yılında 6583 sayılı 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (İ) cetvelinin "II. Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları" bölümünde yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın engelli personel ataması yapabileceklerdir.

2- 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre kamu idareleri Maliye Bakanlığının vizesi olmadan engelli işçi istihdamını gerçekleştirdikleri için bu idarelerde kaç engelli işçi çalıştırıldığına ilişkin Bakanlığımız kayıtlarında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Söz konusu düzenlemeye ilişkin hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca takip edilmektedir.

Ayrıca, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 2 inci maddesinde engellilere muhtaç aylığı bağlanmasına ilişkin olarak yapılmış olan düzenlemeler dikkate alındığında; hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı, asgari ücretin üçte birinden daha az olan engellilerden;

a) Engellilik oranı % 70 ve daha fazla olanlara 31/12/2002 tarihi itibarıyla 24,5 TL aylık ödenmekte iken, bu tutar % 1.628,9 artış ile 31/12/2014 itibarıyla 423,55 TL'ye,

b) Engellilik oranı % 40 ile % 69 (% 69 dahil) aralığında olanlara 31/12/2002 tarihi itibarıyla 24,5 TL aylık ödenmekte iken, bu tutar % 1.053 artış ile 31/12/2014 itibarıyla 282,37 TL'ye

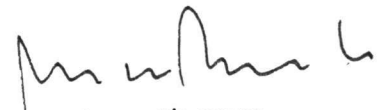
yükselmiştir.

c) Engellilik oranı en az % 40 olup 18 yaşını doldurmamış engelliler için ise, bu kişilere bakmakta olan biri adına ödenmek kaydıyla 31/12/2002 tarihi itibarıyla böyle bir aylık ödenmezken, 31/12 /2014 tarihi itibarıyla 282,36 TL aylık ödenmektedir.

Verilen istatistiklerin incelenmesinden, 2002-2014 döneminde TÜFE oranının % 181,6 olduğu göz önüne alındığında, söz konusu dönemde 2022 sayılı Kanununa göre muhtaç engellilere ödenen aylıklarda enflasyonun çok üzerinde artış yapıldığı ve engellilerin yaşam düzeyinin yükseltilmesine çalışıldığı görülmektedir.

Soru önergesinde belirtilen konularla ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Devlet Personel Başkanlığı) görüşlerinin de alınabileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı